

Hariliku pärna võra ülaosas on oksad püstised, keskel horisontaalsemad, alumised ulatuvad aga maani.

Raagus võradest on üks kaunimaid sanglepal.

puule jäävad vaid viljaraod. Hoolega vaadeldes märkate, et need katabad kogu võra välispiiret. Harilikul vahtral on öied kannases ja seetõttu on kõik viljaraod enam-vähem ühepikkused.

Haljastuses siin-seal esineva mägivahtra (*A. pseudoplatanus*) öisik on aga rippuv nagu ka sellest arenev vilikond.

Mõlemad vahtraliigid on küll ümara laiuva võraga, kuid omamoodi tüvega. Harilikul vahtral on tüvi peenelt pikirõmeline ehk vaokeksi täis, kuid mägivahtra tüvele moodustub vanemas eas piklike plaatidena eralduv korp.

Saared

Oi, aga kes võiks olla see kurjakuu-lutavalt ülespoole suunatud jämedate võrsetega puu? Võra on hõre-

Jäme tüvi viib mõtted tammele, peened rippuvad oksad aga reedavad, et tegu on hõberemmelgaga.

dam ja oksad vähem harunenud kui paljudel teistel puudel. Vist on harilik saar (*Fraxinus excelsior*)?

Jah, kindlasti, sest võrsetel on näha paaris pungade jämenenud kohad nagu kondised sõrmed, mille kõik lülid on võimalik kokku lügeda. Viljad püsivad saarel terve talve ja annavad lopsakate puntidena okstel rippudes juba eemalt märku, mis puuga tegu.

Hariliku saare pungad on mustad. Kui aga kohtate saart, kelle pungad on pruunid, siis võib kahtlustada, et see on Põhja-Ameerikast pärit pensilvaania saar (*F. pennsylvanica*). Neid puid näeb meil haljastuses harva.

Hobukastan

Järgmine puu on samuti laimuna ja õhulise võra ja jämedate võrsetega. Tüvi on aga omamoodi plaatjas või soomusjas. Oksad suunduvad otsivalt igasse suunda, et ainult rutem valguse poole sirutuda. Tipmine pung on parajalt pontsakas.

Kui õnnestub leida ka mõni pealt kenasti ogaline vili, siis on selge, et see on harilik hobukastan (*Aesculus hippocastanum*). Tema meil looduses ei kasva, keegi on ta siia istutanud.

Jalakad

Jalakate (*Ulmus*) oksad meenutavad oma harunemiselt kalaluid. Vi-

mase järgu oksad harunevad lapiti – tasapinnaliselt, ainult kahele poole. See tunnus esineb peamiselt noortel puudel. Raagus vana harilikku jalakad (*U. glabra*) on eemalt üsna keeruline ära tunda. Ainus iseloomulik tunnus on pisikesed, lehearmi suhtes viltu asetsevad pungad. Kui teda ei oska ühekski teiseks puuks pida, on võimalik, et tegu on jalakaga.

Hõberemmelgas

Puud, mis on jõe ääres oma pikad rippuvad oksad veepiirini lasknud, on kindlasti hõberemmelgad (*Salix alba*). Võrad on neil hästi laiad ja kohevad, rippuvad oksad juuspeened ja painduvad.

Kased

Samasuguste elegantselt rippuvate okstega on arukased (*Betula pendula*). Kui kase võra on munajas, oksad suunduvad ülespoole ning harunevad jäigalt ja võnklikult, siis on ta tõenäoliselt sookask (*B. pubescens*). Leidub ka nende kahe liigi vahepealsete tunnustega hübriide.

Arukase tüvi on noorena ning vanemate puude ülaosas valge ja kestendav, vanemas eas tekib sügavate rõmedega mustjas korp. Sookase tüvi jääb ka vanemas eas peaaegu maani hallikasvalkjaks.